

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Taloudellinen katsaus Kesä 2023

TIEDOTUSTILAISUUS

15.6.2023

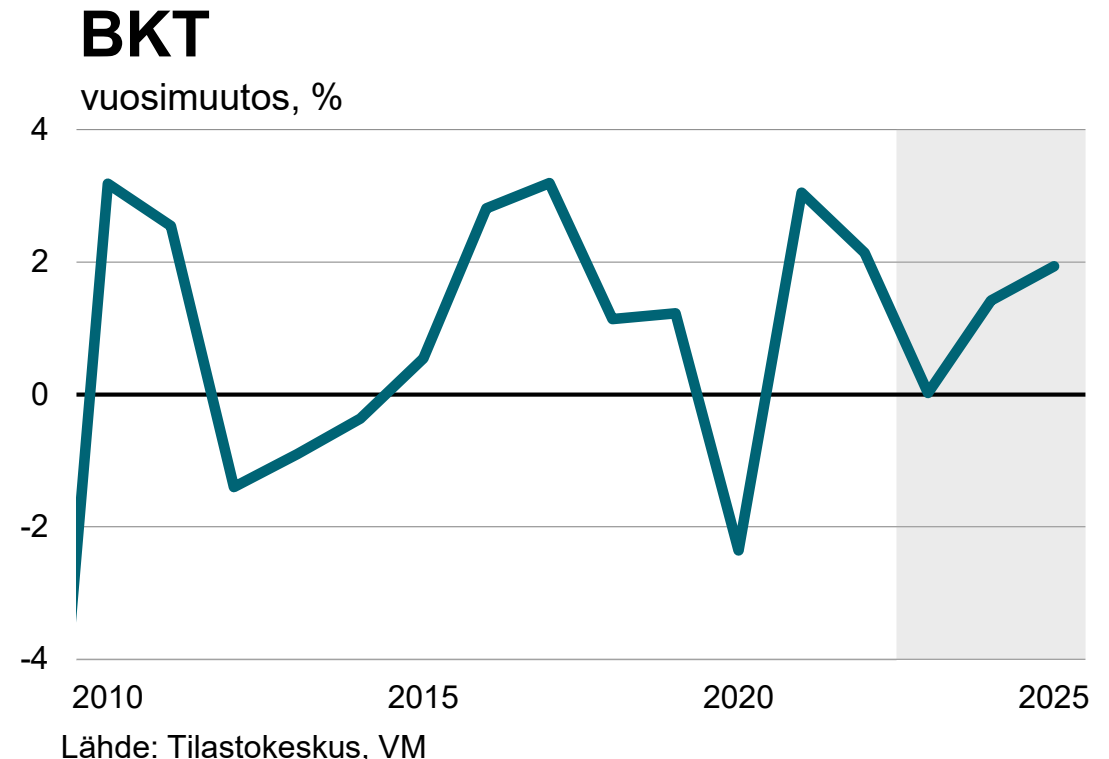
VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Reaalitalouden ennuste

JANNE HUOVARI,
FINANSSINEUVOS

Suomen talous on pysähdyksissä, mutta piristyy

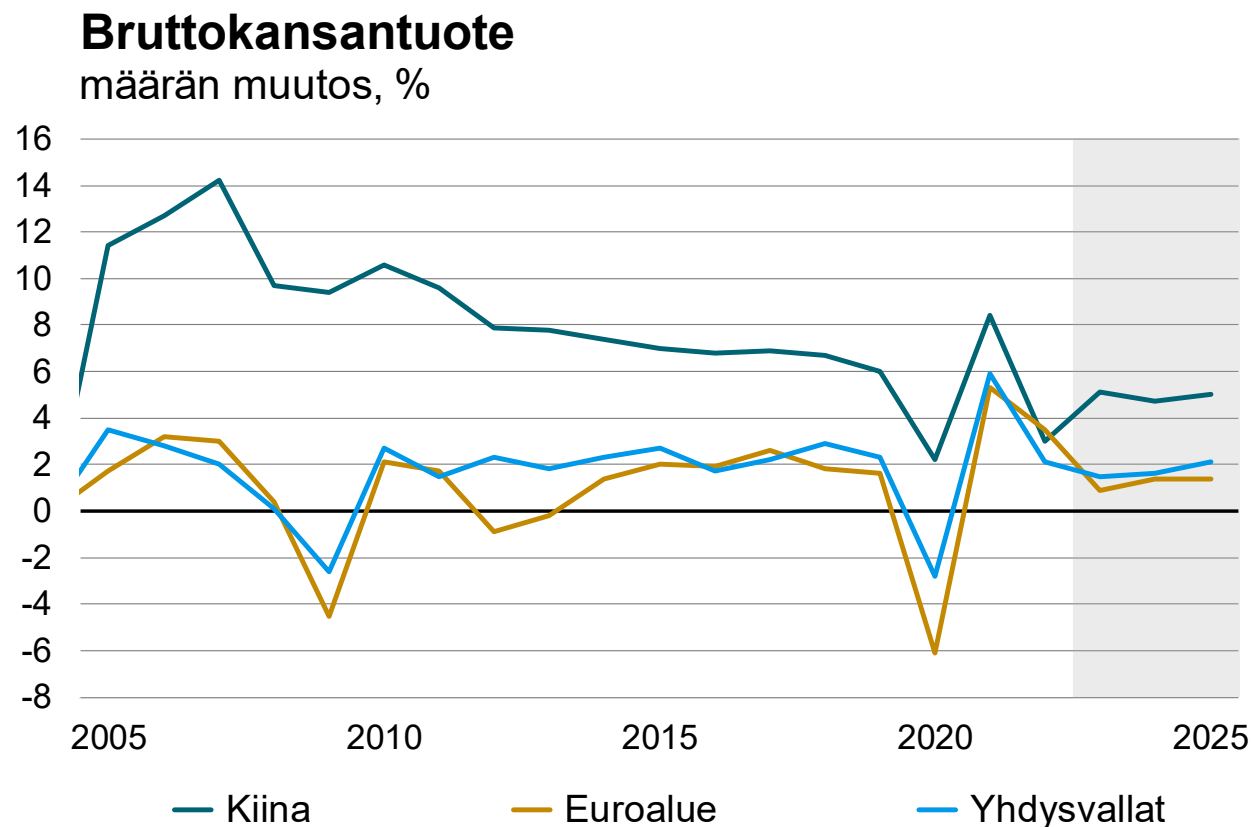
- Suomen talous ei kasva vuonna 2023, kun hintojen ja korkojen nousu vähentää kotitalouksien kulutusta ja yksityisiä investointeja.
- Inflaation hidastuminen ja palkankorotukset kääntävät talouden 1,4 prosentin kasvuun vuonna 2024.
- Vihreän siirtymän investoinnit nopeuttavat kasvun 1,9 prosenttiin vuonna 2025.

Talouden kuva kaksijakoinen Suomessa ja maailmalla

- Palvelut ovat vahvassa kasvussa.
- Työllisyystilanne on hyvä.
- Palkat nousevat.

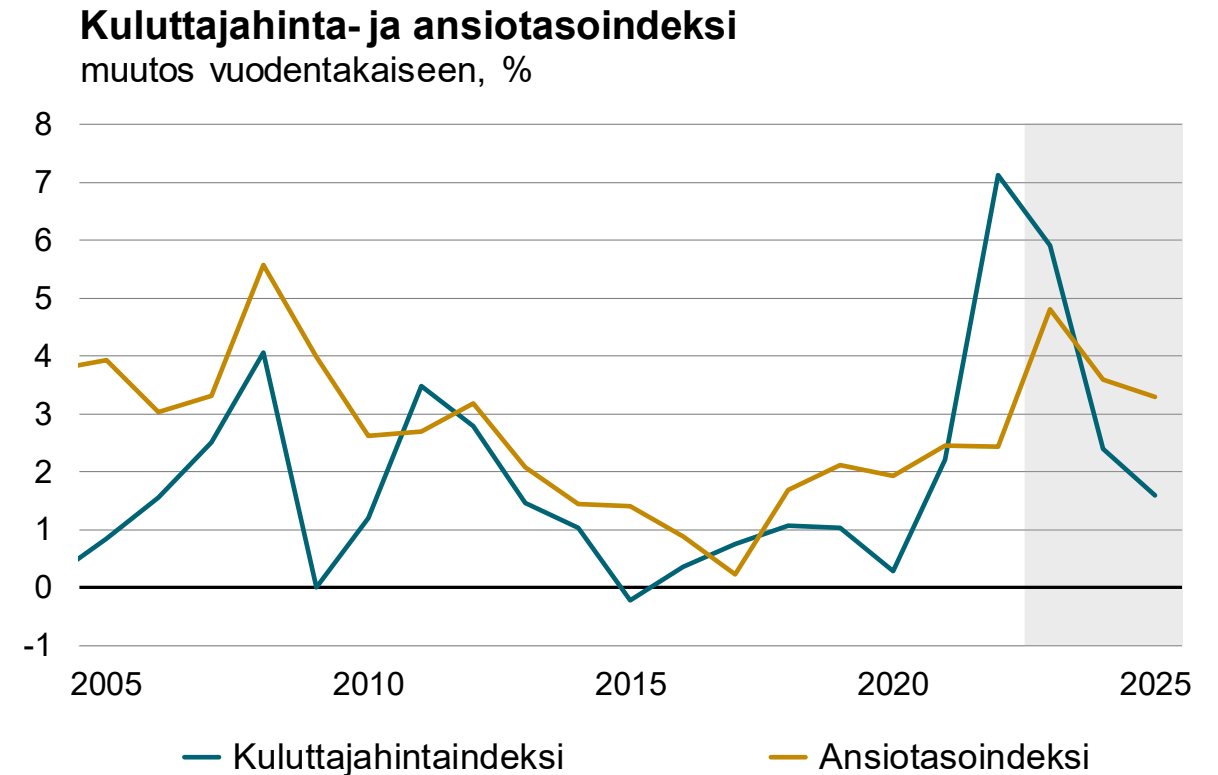
- Teollisuustuotanto heikkenee.
- Rakentaminen on laskussa.

Lähde: Kansalliset tilastoviranomaiset, VM

Inflaation hidastuminen ja palkankorotukset lisäävät kotitalouksien ostovoimaa

- Energian ja raaka-aineiden hintojen laskun välittyminen kuluttajahintoihin hidastaa inflaatiota selvästi.
- Palkat ja etuudet nousevat. Sopimuskorotusten lisäksi työpaikan vaihtajien palkkojen nousu korottaa keskipalkkoja.
- Ostovoiman paranemisen myötä yksityinen kulutus kääntyy kasvuun ensi vuonna.

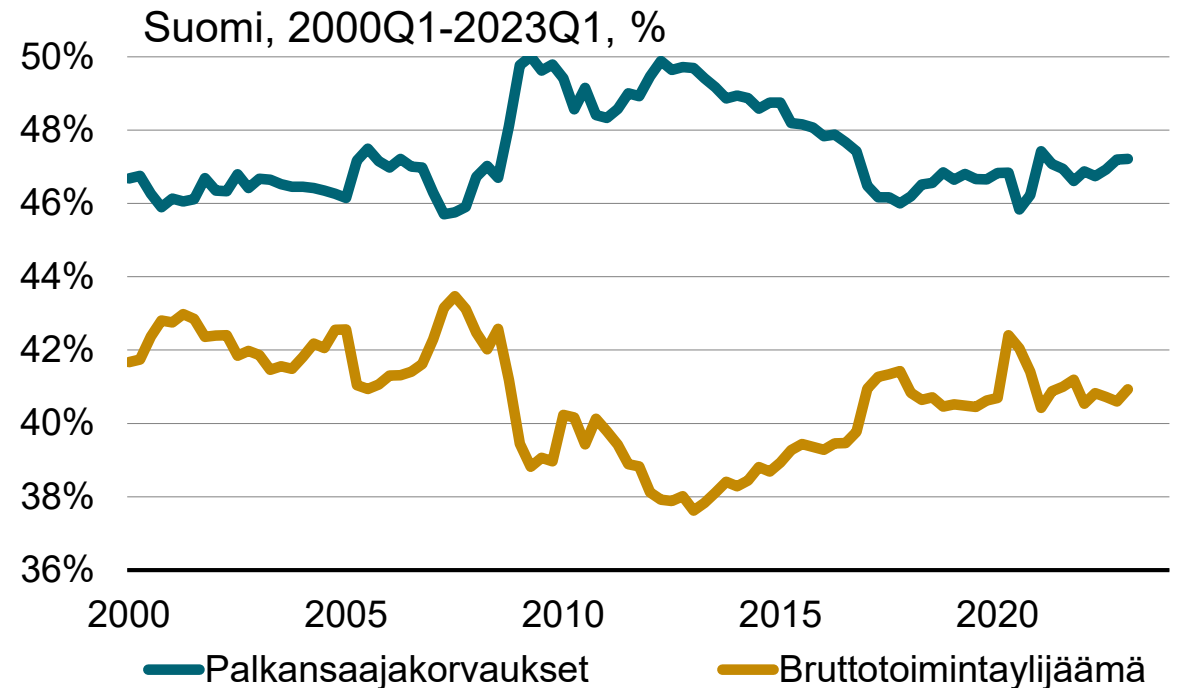

Lähde: Tilastokeskus, VM

Suomessa ei merkkejä poikkeuksellisesta voittojen kasvusta

- Monessa maassa voittojen osuus hintojen noususta on ollut keskimääräistä suurempi. Suomessa ei.
- Voittojen väliaikainen nousu nykyisessä suhdannetilanteessa ei ole odottamatonta.
- Suurilla energia- ja koronatuilla muissa maissa mahdollisesti vaikutusta voittojen kasvuun.

Voittojen ja työkustannusten osuus BKT:sta

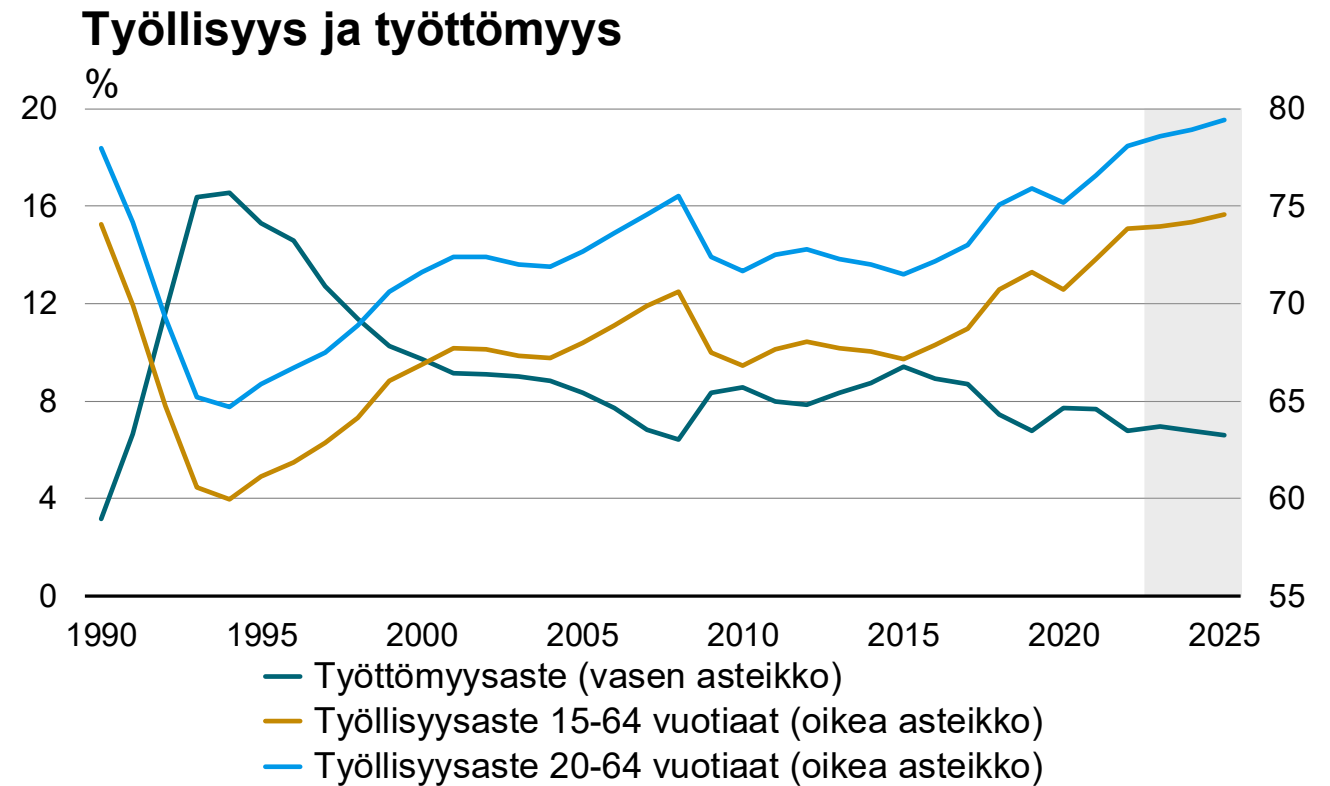

Lähde: Eurostat, VM:n laskelmat

Huom. Puuttuu tuotannon ja tuonnin verojen miinus tukipalkkioiden osuus, joka on noin 12 %.

Työllisyysaste ennätyskorkeaksi

- Kasvun pysähtyminen näkyy myös työllisyydessä.
- Lievä lasku jäämässä lyhytaikaiseksi.
- Avoimia työpaikkoja edelleen paljon.
- Työllisyysaste jatkaa yhä nousuaan ennätyskorkeaksi.
- Työttömyysaste viimeksi yhtä matala 1990-luvun alussa.

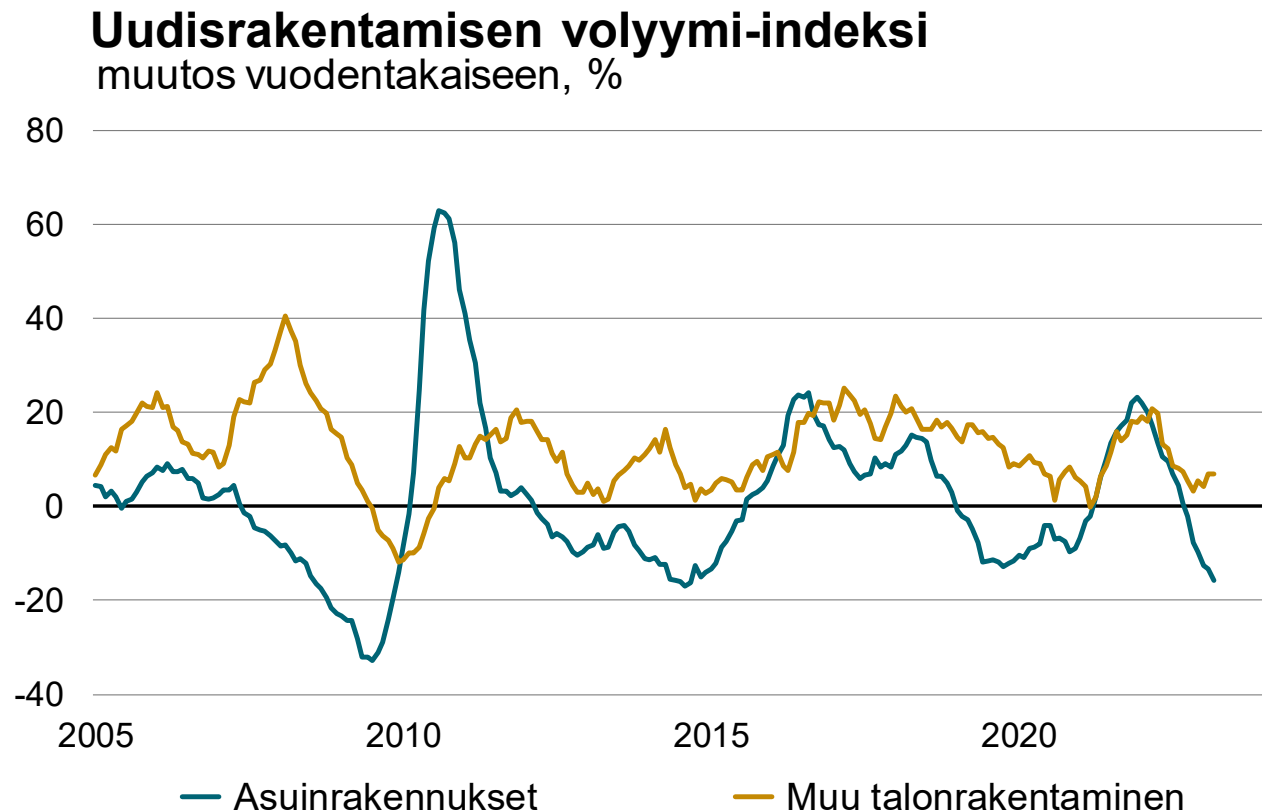

Lähde: Tilastokeskus, VM

Työttömyysaste = työttömät / työvoima (15–74-vuotiaat)
Työllisyysaste = työlliset / työikäinen väestö

Asuntorakentaminen jyrkässä laskussa

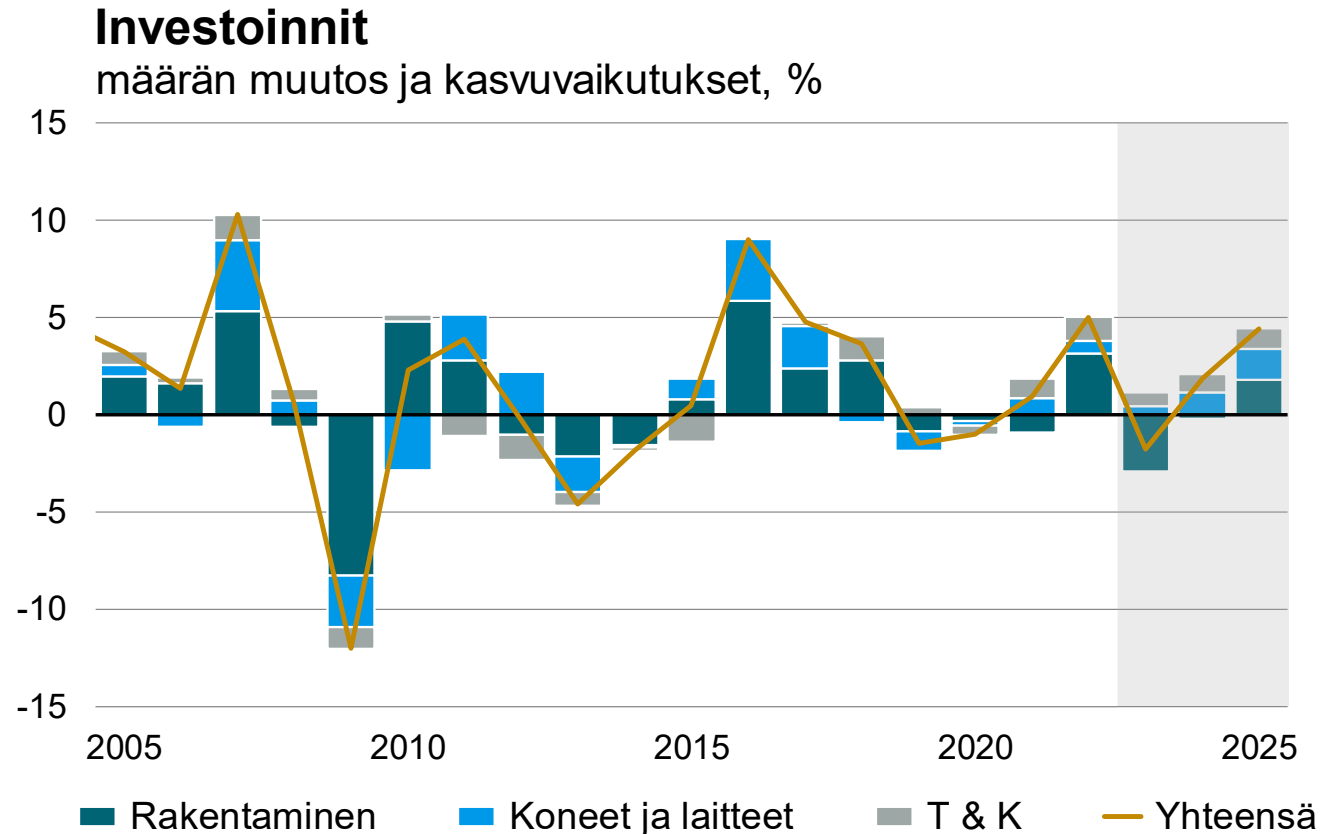
- Asuntoluottojen korkojen nopea nousu on hyydyttänyt asuntomarkkinat.
- Uusien kohteiden aloitukset ovat vähentyneet noin neljänneksellä.
- Muu rakentaminen pitää aktiviteettiä yllä.
- Asuinrakentaminen vähenee vuosina 2023 ja 2024.
- Riski myös heikommalle kehitykselle.

Lähde: Tilastokeskus

Vihreä siirtymä vauhdittaa investointeja

- Investointisuunnitelmia on poikkeuksellisen paljon.
- Jos viidennes 90 miljardin suunnitelmista toteutuisi tällä vuosikymmenellä, tarkoittaisi se vuosittain noin yhtä prosenttia suhteessa BKT:hen.
- Suurin osa toteutunee vasta vuosikymmenen loppupuolella.
- Suunnitelmat kertovat myös Suomen kilpailukyvyn olevan kunnossa.

Lähde: Tilastokeskus, VM

Ennusteeseen liittyy monia riskitekijöitä

- Asuntorakentaminen voi laskea odotettua enemmän.
- Hintojen ja korkojen nousun jatkuminen odotettua pidempää vaikuttaisi negatiivisesti kotitalouksien kulutukseen sekä asunto- ja rakennusmarkkinoille.
- Sotatilanne Ukrainassa tai Venäjän sisäinen kehitys.
- Investointien kasvu voi yllättää positiivisesti.
- Kotitalouksen tulojen nousuja ja hintojen lasku voi lisätä kulutusta ennustettua enemmän.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

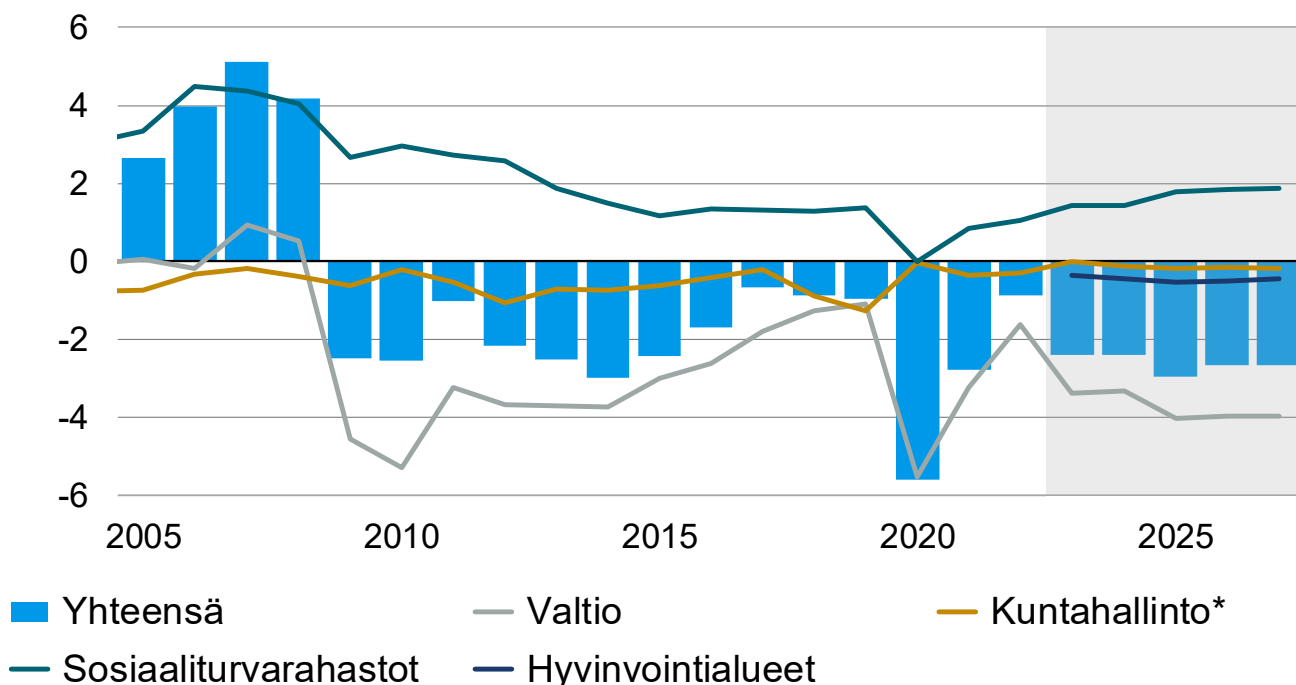
Julkisen talouden näkymät

JENNI PÄÄKKÖNEN,
FINANSSINEUVOS

Julkinen talous vahvistunut nopeasti mutta ei pysyvästi

Julkisysteisöjen rahoitusasema

suhteessa BKT:hen, %

*Ml. hyvinvointialuehallinto vuoden 2022 loppuun saakka

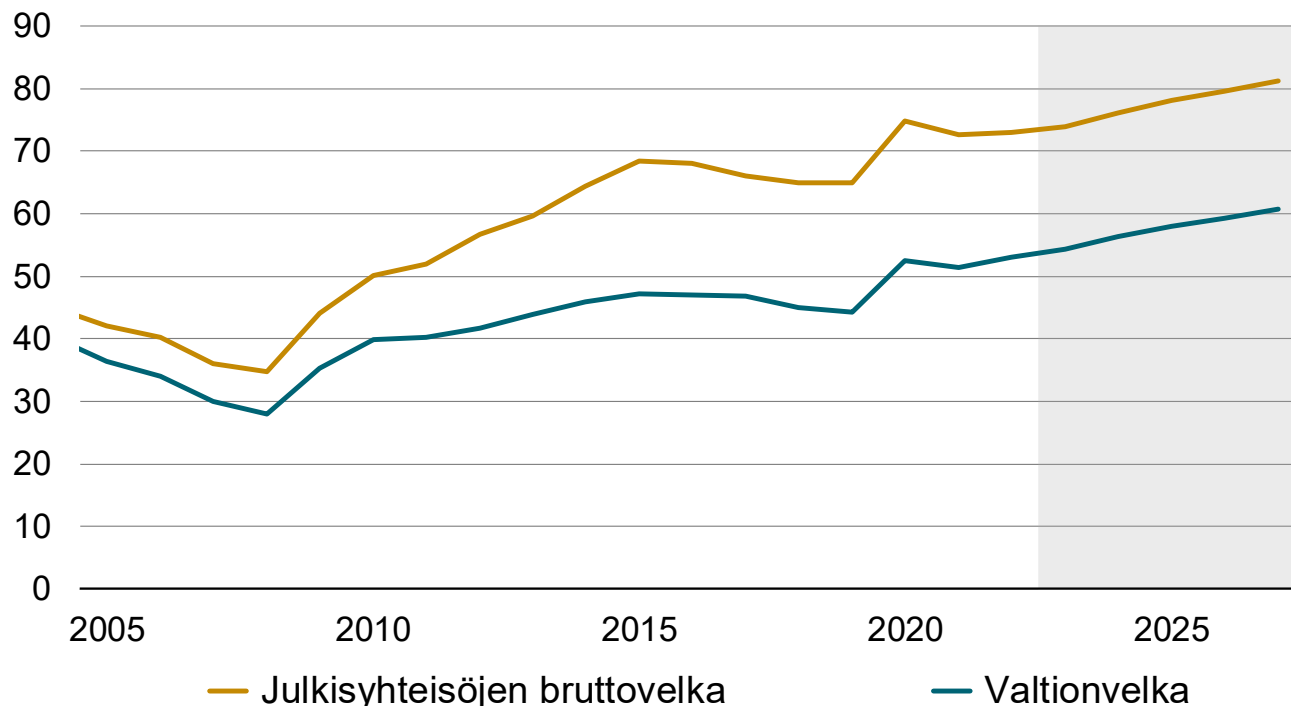
Lähde: Tilastokeskus, VM

- Nopean kohenemisen jälkeen alijäämä alkaa heiketä vuonna 2023 ja pysyy mittavana koko ennustejakson.
- Ennuste tehty niin kutsutun muuttumattoman politiikan urana. Mukana JTS:n arvio määrärahatarpeista v. 2024–2027.
- Kuntahallinnolla tänä vuonna mahdollisuus päästä tasapainoon.
- Paikallishallinnon tilastoinnin haasteet haastavat ennusteen tekemistä.

Velkasuhde kääntynyt uudelleen kasvuun

Julkisyhteisöjen velka

suhteessa BKT:hen, %

Lähde: Tilastokeskus, VM

- Velkasuhteen aleneminen pysähtyi, ja velkasuhde on kääntynyt uudelleen kasvuun.
- Valtionhallinnon ja paikallishallinnon alijäämät ja hidas talouskasvu pitävät velkasuhteen kasvussa pitkälle tulevaisuuteen.
- Lisäksi mittava velka ja kohonneet korot pitävät velanhoitokustannukset kasvussa, vaikka korkojen nousu pysähtyisikin.

Julkisessa taloudessa on haasteita

- Talouskehitys on epävarmaa ja muutokset talouden kuvassa vaikuttavat julkiseen talouteen.
- Lakisääteisten ja sopimusperusteisten indeksitarkastusten myötä valtion menot kasvavat voimakkaasti kehyskaudella. Valtion ja paikallishallinnon yhteenlasketut alijäämät ovat syviä. Nämä kerryttävät velkaa.
- Valtion velkakirjojen korot ovat nousseet, ja ennusteessa niiden odotetaan pysyvän korkeina. Korkealle noussut velka ja korkea korkotaso näkyvät korkomenojen nopeana kasvuna kehityskaudella.
- Korkotaso näyttäisi kuitenkin olevan vakiintumassa, mikä hälventää lainanhoitokuluihin liittyvää epävarmuutta.

Keskeiset ennusteluvut

Keskeiset ennusteluvut	2022	2023**	2024**	2025**
BKT markkinahintaan, määrän muutos, %	2,1	0,0	1,4	1,9
Yksityinen kulutus, muutos, %	2,0	-0,2	1,3	1,9
Inflaatio, %	7,1	5,9	2,4	1,6
Työttömyysaste, %	6,8	7,0	6,8	6,6
Työllisyysaste, %	73,8	73,9	74,2	74,6
% BKT:sta				
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto¹	-0,9	-2,4	-2,4	-3,0
Valtio	-1,6	-3,5	-3,3	-4,0
Kuntahallinto	-0,3	0,0	-0,1	-0,2
Hyvinvointialueet		-0,3	-0,5	-0,5
Sosiaaliturvarahastot	1,1	1,4	1,4	1,8
Julkisyhteisöjen rakenteellinen jäämä	-0,5	-1,4	-1,6	-2,6
Julkisyhteisöjen EDP-velka	73,0	74,0	76,2	78,1
Valtionvelka²	53,1	54,4	56,3	58,0

¹ Valtionhallinnon alijäämäluvut sisältävät puolustusvoimien hävittäjähankinnat vuodesta 2025 alkaen.

² EDP-velka

Lähteet: Tilastokeskus, Valtiovarainministeriö

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!

#TALOUS | #TALOUSENNUSTE
VM.FI | @VMUUTISET